

Sipoon palvelutalosaatiö sr:n hallituksen hyväksymä
asiakirja

Päivitetty 4.5.2026

SIPOON PALVELUTALOSAATIÖ SR:N OMAVALVONTAOHJELMA

Oma-valvontaohjelman sisältö

Johdanto.....	2
1. Tehtävien lainmukainen hoitaminen	8
2. Tehtyjen sopimusten noudattaminen	9
3. Palvelujen saatavuus, jatkuvuus, turvallisuus, laatu ja yhdenvertaisuus	9
3.1 Palvelujen saatavuus	9
3.2 Palvelujen jatkuvuus	9
3.3 Palvelujen turvallisuus ja laatu	10
3.4 Palvelujen yhdenvertaisuus.....	13
4. Havaittujen puutteellisuuksien korjaaminen.....	13
5. Seurantaan perustuvien havaintojen ja niiden perusteella tehtävien toimenpiteiden julkaiseminen	14
Liitteet.....	14

Johdanto

Sipoon palvelutalosaatiö sr tuottaa ympärivuorokautista palveluasumista

Sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien ja palvelujen omavalvonta on osa niiden järjestämistä ja tuottamista. Omavalvonta on hyvinvointialueen ensisijainen valvonnan muoto. Omavalvonta pohjautuu tietoon, on osa tiedolla johtamista, organisaation päivittäistä toimintaa ja jokaisen työntekijän työtä. Omavalvonta sisältää järjestelmän asiakas- ja potilasturvallisuuden tehtävien varmistamiseksi, palveluiden kehittämiseksi ja johtamisen tueksi.

Omavalvontaohjelmassa määritellään, miten seuraavat asiat kokonaisuutena järjestetään ja miten niiden toteutuminen varmistetaan

1. tehtävien lainmukainen hoitaminen
2. tehtyjen sopimusten noudattaminen
3. palvelujen saatavuus, jatkuvuus, turvallisuus, laatu ja asiakkaiden yhdenvertaisuus
4. havaittujen puutteellisuuksien korjaaminen
5. seurantaan perustuvien havaintojen ja niiden perusteella tehtävien (korjaavien) toimenpiteiden julkaiseminen.

Omavalvontaohjelman osana ovat laissa erikseen säädetyt omavalvontasuunnitelmat ja lääkehoitosuunnitelmat. Sosiaali- ja terveysministeriön sekä sisäministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä omavalvontaohjelman yleisestä sisällöstä ja laatimisesta. Sosiaali- ja terveysministeriö sekä valvontaviranomaiset voivat antaa määräyksiä omavalvontaohjelman tarkemmasta sisällöstä ja sen toteutumisen seurannasta. Sote-valvontalaki ([Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 741/2023](#)) 4. luku). Tässä omavalvontaohjelmassa otetaan tärkeimmät asiakirjat ja asiat liitteineen esille. Sipoon palvelutalosaatiöllä on monta toimintaan liittyvää ohjelmaa, suunnitelmaa ja ohjeistusta, joita yhtäältä ylläpidetään koko ajan omavalvontasuunnitelmassa, jotta valvonnan kokonaisuuskuva selkiytyy. Sen takia tätä omavalvontaohjelmaa ylläpidetään koko ajan.

Hyvinvointialue ohjaa ja valvoo sekä omia että ostopalvelutuottajiaan ja näiden alihankkijoita palvelutuotantoa. Valvonta painottuu omavalvontaan, sen ohjaamiseen ja tukemiseen. Palveluntuottajien toimintaa valvoo aiempaa selkeämmin nimenomaan järjestämistä vastuussa oleva toimija, eli hyvinvointialue. Palvelujen valvonta perustuu lainsäädäntöön ja palveluntuottajien kanssa tehtyihin sopimuksiin. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 4. luku).

Valvonta kohdistuu hoidon, hoivan ja palvelujen laatuun, saatavuuteen ja vaikuttavuuteen, muihin asiakkaan tai potilaan oikeuksiin liittyviin kysymyksiin, asiakas- ja potilastietojen kirjaamisen ja käsittelyn asianmukaisuuteen sekä muiden muassa lääkehoidon toteutukseen yksikössä. Valvontaan kuuluvat myös tilojen, lääkinnällisten laitteiden, välineiden ja tietojärjestelmien asianmukaisuuden varmistaminen.

Valvontaan liittyvällä ohjauksella ja neuvonnalla varmistetaan asiakkaiden perusoikeuksien toteutuminen. Ohjauksen avulla tuetaan palveluyksikköä kehittämään toimintaansa niin, että se on lainmukaista ja täyttää asiakas- ja potilasturvallisuuden vaatimukset. Samalla varmistetaan omavalvonnan toteutuminen ja se, että toiminta täyttää sopimuksen vaatimukset. Vaikuttava valvonta edellyttää aktiivista ja avointa yhteistyötä hyvinvointialueen sote-valvojien, palveluntuottajien ja valvovien viranomaisten välillä.

Yksityiset ja hyvinvointialueen itsensä tuottamat sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajat ja palveluyksiköt rekisteröidään palveluntuottajia koskevaan valtakunnalliseen Lupa- ja valvontavirastoon (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 3. luku).

Valvova viranomaisena toteuttaa sosiaali- ja terveyspalvelujen valvontaa ensisijaisesti antamalla palvelujen tuottamisessa tarpeellista ohjausta ja neuvontaa ja seuraamalla toiminnan kehitystä yhteistyössä palveluntuottajan sekä palvelunjärjestäjän kanssa. Lupa- ja valvontaviraston keskeiset suunnitelmallisen valvonnan painopisteet määritellään sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisessa valvontaohjelmassa tai tietyin määräajoin. Lisäksi Valtiontalouden tarkastusvirasto VTV tulee suorittamaan vuosittain kaikkien hyvinvointialueiden taloudenhoitoon kohdistuvia tarkastuksia.

Tällä hetkellä yksityisiä palveluntuottajia koskeva ennakoiva valvonta on rekisteröintimenettelyä, palvelujen tuottajan ja valvojan viranomaisen välistä vuorovaikutusta, ohjausta, tiedonvälitystä, tietojen tarkastamista ja lausuntojen antamista. Ennakoivan valvonnan mahdollisuudet ovat parhaat silloin kun palveluyksiköt itse seuraavat aktiivisesti prosessejaan ja palvelujensa laatua, tunnistavat laatua uhkaavat riskit jo ennakolta ja toimivat nopeasti niiden poistamiseksi tai mahdollisten haittojen minimoimiseksi.

Suunnitelmallinen valvonta kohdistetaan riskiperusteisesti sinne, missä hyvinvointialueen valvonnan ja valvontaviranomaisten asiantuntemuksen mukaan on palvelujen saatavuudessa, laadussa tai oikea-aikaisuudessa suurimmat puutteet. Valvottavien kohteiden valvontahistoria on olennainen osa riskiperusteisen valvonnan kohdentamista.

Reaktiivinen valvonta kohdennetaan jälkikäteisesti (esim. ilmoitusperusteisesti epäkohtailmoituksen tai huolenilmauksen perusteella). Valvontaviranomaisena käynnistää valvontoja myös oma-aloitteisesti ja muiden viranomaisten yhteydenottojen perusteella.

Periaatteet / valvonnan tarkistuslista palvelunjärjestäjälle

- Valvonnassa korostuu palveluntuottajan oma vastuu toiminnan asianmukaisuudesta ja palvelujen laadusta sekä asiakas- ja potilasturvallisuudesta.
- Hyvinvointialue ohjaa ja valvoo kaikkia sen lukuun tuotettavia palveluita (so. omaa tuotantoaan sekä hankkimiaan palveluita ja näiden alihankkijoita).
- Valvonta ja ohjaus on samanlaista sekä yksityiselle että omalle toiminnalle.
- Valvonnan kokonaisvastuu määritellään hyvinvointialueen hallintosäännössä.
- Valvottavat kohteet, niiden erityispiirteet ja valvontamenettely on kirjattu hyvinvointialueen valvontasuunnitelmaan.
- Valvonta kohdistuu sekä sosiaali- että terveydenhuoltoon ja on oikein kohdennettua ja oikeasuhteista.
- Valvonta perustuu palvelutapahtuman riskinarviointiin, jossa asiakas- ja potilasturvallisuus on keskeistä.
- Valvontaa tekee valvontatyöhön koulutettu ja sen osaava henkilökunta.
- Sosiaali- ja terveyspalvelujen valvontaa suorittaa hyvinvointialueella keskitetysti yksi tai useampi yksikkö tai muu sovittu järjestely.

Tämä dokumentti on Sipoon palvelutalosaatiön omavalvontaohjelma. Se on tarkoitettu tukemaan Palvelutalo Lindan ja Palvelutalo Elsieen omavalvontasuunnitelmaa ympärivuorokautisen palveluasumisen palvelujen tuottamisessa.

Määritelmiä:

Sipoon palvelutalosaatiö on palveluntuottaja ja merkitty Lupa- ja valvontaviraston rekisteriin.

Hyvinvointialueet ovat palvelunjärjestäjiä, jotka hoitavat lakisääteistä valvontaa Sote-valvontalain puitteissa (laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (741/2023)).

Sopimustaho on Sipoon palvelutalosaatiön ja ulkopuolisen yhteisön tai henkilön kanssa yhteisymmärryksessä tehty sopimus tietyn palvelun tai tuotteen toimittamisesta Sipoon palvelutalosaatiölle.

Oma valvonta on sisäisen valvonnan osa-alue, joka tähtää palveluiden laadun ja palvelutasovaatimusten täyttymiseen. Sipoon palvelutalosaatiön säännöissä ja hallintosäännössä määritellään sisäinen valvonta, johon kuuluvat muun muassa sisäinen tarkastus, riskienhallinta, vaatimuksenmukaisuus (ml. sopimusten valvonta ja varautumisen vaatimukset), hyvä hallintotapa sekä oma valvonta.

Oma valvonta kohdistuu sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämiseen ja tuottamiseen. Oma valvonnalla varmistetaan asiakkaiden ja potilaiden perusoikeudet, asiakas- ja potilasturvallisuus, laadultaan hyvät sosiaali- ja terveystyöpalvelut sekä Sipoon palvelutalosaatiön eri toimijoiden toimintaedellytysten ja velvollisuuksien yhdenmukaisuus.

Oma valvonta on valvonnan tärkein muoto. Se tarkoittaa toiminnan jatkuvaa arviointia ja kehittämistä asiakkaan näkökulmasta. Oma valvonta on asiakas- ja potilasturvallisuustyötä, laatutyötä ja hyvää asiakaspalvelua. Viranomaisvalvonnan tehtävänä on edistää ja varmistaa oma valvontaa sekä puuttua asioihin silloin, jos oma valvonta ei riitä. Sipoon palvelutalosaatiöllä on erikseen jatkuvuussuunnitelman, LIITE 23.

Vuoden 2024 alusta sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen ja tuottamisen valvontaa koskee ns. valvontalaki (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 741/2023). Samalla voimassa olevat yksityisistä sosiaalipalveluista annettu laki (922/2011) ja yksityisestä terveydenhuollosta annettu laki (152/1990) kumotaan. Myös sosiaali- ja terveydenhuollon palvelulainsäädännössä olevat valvontaa koskevat säännökset pääasiallisesti kumotaan. Sosiaali- ja terveydenhuollon laillisuusvalvontaviranomaisina toimivat Lupa- ja valvontavirasto sekä hyvinvointialueet.

Tällä oma valvontaohjelmalla varmistetaan, että hyvinvointialueen asukkaat saavat perusoikeuksien heille turvaamat, tarpeidensa mukaiset palvelut oikeaan aikaan, yhdenvertaisesti ja saavutettavasti, laadukkaasti ja turvallisesti. Tavoitteeseen päästään varmistamalla hyvä johtaminen, riittävät henkilöstöressit, henkilöstön osaaminen sekä sujuvat työprosessit. Onnistuminen varmistetaan palvelujen laadun ja turvallisuuden seurannalla ja valvonnalla sekä prosessien jatkuvalla kehittämisellä.

Palveluntuottajalla, Sipoon palvelutalosaatiöllä, on vastuu toiminnan asianmukaisuudesta ja tuottamiensa palvelujen laadusta sekä asiakas- ja potilasturvallisuudesta. Oma valvontaa toteutetaan palveluntuottajan päivittäisessä toiminnassa, ja siihen sisältyy myös henkilöstön riittävyyden jatkuva seuranta.

Sipoon palvelutalosaatiö sr on 1.7.1991 Patentti- ja rekisterihallituksen rekisteriin perustettu säätiö, jonka 13 perustajayhteisöä ovat:

De Utvecklingsstördas Väl i Östra Nyland r.f.

Folkhälsan i Sibbo

FRK:s Sibbo avdelning (SPR:n Sipoon osasto)

Föreningen Veronica i Sibbo

Kuntokallio-säätiö (nyk. Ikäinstituutti)

Lions Club Sibbo-Sipoo

Lions Club Sipoo-Pornainen (nyk. Lions Club Sipoonjoki)

Sipoon kunta

Sibbo Krigsveteraner r.f. (nyk. Sibbo Krigsveteraners Traditionsförening r.f.)

Sibbo kyrkliga samfällighet - Sipoon kirkollinen seurakuntayhtymä

Sibbo Marthaförening r.f.

Sibbo Svenska Pensionärsförening r.f.

Sipoon Eläkkeensaajat r.y.

Perustuspääoma oli 150 100 markkaa.

Sipoon palvelutalosaatiön hallitus koostuu Sipoon kunnan ja Sipoon kirkollisen seurakuntayhtymän 3. vuoden välein valittavista ainiaisjäsenen mandaatista, sekä 3 vuoden välein perustusasiakirjan (ks yllä) mukaisessa järjestyksessä erovuorossa olevien 11 muun perustajayhteisön edustajasta.

Sipoon palvelutalosaatiö on ei voittoa tavoitteleva, yleishyödyllinen, arvonlisäveroton säätiö, jonka konserniin kuuluvat 100 prosenttisesti omistettu Palvelutalo Linda I (rakennettu 1994) ja Palvelutalo Linda II (rakennettu 1999), sekä 87,5 prosenttisesti omistettu Kiinteistöosakeyhtiö Elsie (rakennettu 2011) sekä 32,3 prosenttisesti omistettu Asunto-osakeyhtiö Sipoon Sofie (rakennettu 2014), jotka konsolidoidaan Sipoon palvelutalosaatiön konserniin tilinpäätökseen osakeyhtiölain mukaan.

Palvelutalo Lindassa on 56 tuetun palveluasumisen asuntoa, 4 yhteisöllisen palveluasumisen asuntoa ja 22 ympärivuorokautisen palveluasumisen asuntoa. Asumisen tueksi on myös seuraavat yrittäjät: ruokapalvelutoimittaja Henriksson Services, Söder Fysio, parturi-kampaamo Mia Stina, jalkahoito Marina Andersson, vaatetusliike Sebwil.

Sipoon palvelutalosaatiön vakituinen työmäärä on 42 henkilötyövuotta. Vakituisten henkilökunnan lisäksi palkataan sijaisia vuosittain.

Sipoon palvelutalosaatiö kuuluu EK:n Hyvinvointialan (HALI) työnantajajärjestöön, PRH:n säätiörekisteriin ja kaupparekisteriin, Vanhustyön Keskusliittoon.

Sipoon palvelutalosaatiö on vastuullinen yhteisö ja QM Cloudsin kautta työstää seuraavia standardeja: ISO 9001, ISO 14001, ISO 27001 ja ISO 45001.

Sipoon palvelutalosaatiön sääntöjä on: säännöt, hallintosääntö, matkustussääntö, taloussääntö, eettiset säännöt, tietoturvasuunnitelma, suunnitelma valmius- ja jatkuvuudenhallintasuunnitelmien laatimisesta kriisi- ja häiriötilanteiden varalta, pelastussuunnitelma, poistumisturvallisuusselvitys.

Sipoon palvelutalosaatiö noudattaa muiden muassa seuraavia säädöksiä ja lakeja: NIS2 direktiivi, GDPR-asetus, laki potilaan asiakirjojen arkistoinnista, ympäristölaki, kiinteistölaki, maankäyttölait, huoneiston vuokrauslait, hankintalaki, pelastuslaki.

ILO:n yleissopimuksia 29/1930, 87/1948, 98/1949, 100/1951, 105/1957, 138/1973 sekä 182/1999.

Luettelossa on keskeiset toimintaa ohjaavat säädökset ja suositukset:

- o Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (741/2023)
- o Sosiaalihuoltolaki (1301/2014) ja -asetus (607/1983)
- o Kansanterveyslaki (66/1972) ja asetus (802/1992)
- o Kirjanpitolaki (1336/1997)
- o Kirjanpitoasetus (1339/1997)
- o Tilintarkastuslaki (1141/2015)
- o Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014)
- o Terveydenhuoltolaki (1326/2010)
- o Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (980/2012)
- o Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992) 24 (26)
- o Laki yksityisistä sosiaalipalveluista (922/2011) ja Sosiaali- ja terveysministeriön asetus yksityisistä sosiaalipalveluista (1053/2011)
- o Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000)
- o Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä (559/1994) ja asetus terveydenhuollon ammattihenkilöistä (564/1994)
- o Laki sosiaalihuollon ammattihenkilöistä (817/2015) ja valtioneuvoston asetus sosiaalihuollon ammattihenkilöistä (153/2016)
- o Laki terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista (629/2010)
- o Laki (734/1992) ja asetus (912/1992) sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista
- o Laki sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtiosuudesta (733/1992)
- o Laki tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä (1233/2006)
- o Pelastuslaki (379/2011) ja valtioneuvoston asetus pelastustoimesta (407/2011)

- o Elintarvikelaki (23/2006)
- o Tapaturma- ja ammattitautilaki 459/2015
- o Työsopimuslaki (55/2001)
- o Työaikalaki 872/2019
- o Vuosilomalaki (162/2005)
- o Laki sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista 254/2015
- o Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä (703/2023)
- o Tartuntatautilaki (1227/2016)
- o Työterveyshuoltolaki (1383/2001)
- o Työturvallisuuslaki (738/2002)
- o Kielilaki (423/2003) 25 (26)
- o Arkistolaki (831/1994)
- o Sosiaali- ja terveysministeriön asetus laadunhallinnasta ja potilasturvallisuuden täytäntöönpanosta laadittavasta suunnitelmasta (341/2011)
- o Valtioneuvoston asetus hyvinvointialueiden varautumisesta sosiaali- ja terveydenhuollon häiriötilanteisiin 308/2023
- o Asetus lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineiden jakelusta (1363/2011)
- o Sosiaali- ja terveysministeriön asetus potilasasiakirjoista (298/2009)
- o Jätelaki (646/2011)
- o EU-tietosuoja-asetus (2016/679)
- o Tietosuojalaki (5.12.2018/1050)
- o Vuosittain vahvistettava Valtioneuvoston asetus eläkkeensaajan asumistuen määräytymisperusteista
- o Käypä hoito –suositukset
- o Laatusuositus aktiivisen ja toimintakykyisen ikääntymisen ja kestävien palvelujen turvaamiseksi 2024–2027. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisu 2024:4, LIITE 12b
- o Vireyttä seniorivuosiin – ikääntyneiden ruokasuositus, Valtion ravitsemusneuvottelukunta. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 4/2020
- o THL Ravitsemushoitosisuositus Ohjaus 3/2023 Valtion ravitsemusneuvottelukunta ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 3/2023

o Turvallinen lääkehoito Opas lääkehoitosuunnitelman laatimiseen, Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2021:6

o Valtakunnalliset lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineiden luovutusperiaatteet

2023: Opas apuvälineitä tekeville ammattilaisille ja ohjeita asiakkaille.

Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2023:13.

1. Tehtävien lainmukainen hoitaminen

Sipoon palvelutalosaatiön omavalvonnan lainsäädännöllisen perustan muodostaa vuoden 2024 alusta voimaan astunut sosiaali- ja terveydenhuollon valvontalaki. Nämä kuvaavat edellytykset Sipoon palvelutalosaatiön omavalvonnan kokonaisuudelle, jonka toteuttamisen tarkempia sisällöllisiä vaatimuksia määritetään substanssilainsäädännössä/erityislainsäädännössä, esimerkiksi omavalvontasuunnitelmien osalta.

Omavalvonnalla varmistetaan myös, että Sipoon palvelutalosaatiön harjoittama muu toiminta on vähäriskistä ja tukee sen lakisääteisten tehtävien toteuttamista. (Laki hyvinvointialueesta 611/2021, Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 741/2023, Säätiölaki 487/2015).

Omavalvontaohjelmassa kuvataan dokumenttien kohdalla

- mikä taho valmistele kyseessä olevan dokumentin ja mikä hyväksyy sen
- millä menetelmillä ja miten usein osa-alueen toimintoja seurataan
- kuka, kenelle ja millä frekvenssillä raportoidaan kyseisen osa-alueen toteutumista (ei nimiä vaan tehtävä/taho)
- dokumenttien omistaja- ja päivitystiedot
- dokumentit tallennetaan organisaation arkistonmuodostussuunnitelman mukaisesti (liite 7).

Hyvinvointisuunnitelma

Sipoon palvelutalosaatiö seuraa asukkaittensa elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä. Sipoon palvelutalosaatiö raportoi asukkaiden hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä hyvinvointialueille vuosittain. Sipoon palvelutalosaatiö valmistele vuosittain hallitukselleen toimintakertomuksen ja toimintasuunnitelman.

Sääntöjensä mukaisesti Sipoon palvelutalosaatiö edistää ikääntyneiden asumistarpeita ja hyvinvointia, varsinkin Sipoossa. Hyvinvointipalveluihin kuuluvat ikääntyneiden ympärivuorokautisen palveluiden tuottaminen ja kehittäminen, senioreiden asumispalveluiden tuottaminen ja kehittäminen sekä sosiokulttuurisen viriketoiminnan tuottaminen ja kehittäminen.

Sipoon palvelutalosaatiön liikevaihto koostuu ympärivuorokautisen palveluasumisen palveluiden myymisestä, asuntojen vuokraamisesta yksityishenkilöille ja yrityksille sekä avustuksista ja lahjoituksista.

[Liite hyvinvointisuunnitelmaan](#)

Palvelustrategia

Omavalvonnalla seurataan palvelustrategiassa päätettyjen järjestämisvastuulle kuuluvien sosiaali- ja terveydenhuollon pitkän aikavälin tavoitteiden toteutumiseksi laadittuja suunnitelmia ja johtamista. Omavalvonta huomioi myös, miten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut toteutetaan ottaen huomioon Sipoon palvelutalosaatiön asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä kustannusvaikuttavuus. ([Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021](#) 11 §.)

Liite omavalvontasuunnitelmiin

Edellä mainittujen lisäksi Sipoon palvelutalosaatiolla on muitakin keskeisiä suunnitelmia ja ohjelmia, joiden toteutumisesta omavalvontaohjelmalla varmennetaan. Näitä ovat mm. strategia, organisaatiokaavio, osallisuusohjelma ja henkilöstöstrategia. Näihin kaikkiin tehdään viittaus/linkitys tai kuvio siitä, miten nämä on järjestetty.

2. Tehtyjen sopimusten noudattaminen

Omavalvonnalla varmistetaan, että Sipoon palvelutalosaatiön sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja palvelun- ja tavarantuottajilta hankittaessa on huomioitu seuraavat seikat:

- yhdenvertaisuuden toteutuminen
- palveluiden hankkiminen ei vaaranna järjestämisvastuun toteutumista
- yksityiseltä tuottajalta ei hankita palvelua, johon sisältyy julkisen vallan käyttöä
- vastuu palveluntarpeen arvioinnista säilyy hyvinvointialueella
- salassapito
- hankintalaki

Katso Sopimusohjauksen check-lista (LIITE 19).

3. Palvelujen saatavuus, jatkuvuus, turvallisuus, laatu ja yhdenvertaisuus

3.1 Palvelujen saatavuus

Omavalvonnalla varmistetaan, että suunniteltava ja toteutettava sosiaali- ja terveydenhuolto on sisällöltään, laajuudeltaan ja laadultaan sellaista kuin asiakkaiden tarve edellyttää ([Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021](#) 4 §, STM: [Sosiaalipalvelujen saatavuus](#), THL: [Sosiaali- ja terveystalouden palvelujen saatavuuden parantaminen, mukaan lukien mielenterveys- ja päihdepalvelut](#)).

Omavalvonnalla Sipoon palvelutalosaatiö varmistaa, että itse tuotetut ja ostopalveluna hankitut palvelut on kuvattu ja niiden toteutumisesta seurataan yhdenvertaisin perustein. Yksityisiltä palvelun- ja tavaroidentuottajilta hankittujen palvelujen seuranta ja laatutarkistus tapahtuu Sipoon palvelutalosaatiön ja sopimustahon välisen sopimuksen kautta, jotka seuraavat valvontalakia ja hyvinvointialueiden sopimusehtoja. Ks liite 18.

Palvelujen laissa säädettyjen ehtojen toteutumista seurataan voimassa olevien säädösten mukaisesti. ([Terveydenhuoltolaki](#) 55 §, [sosiaalihuoltolaki](#) 33 § ja muu sosiaalipalveluja koskeva lainsäädäntö).

3.2 Palvelujen jatkuvuus

Palvelujen jatkuvuutta arvioidaan koko palvelutapahtuman läpi. Palvelujen suunnittelu, toteutus ja omavalvonta varmistavat sen, että palveluketjut ovat sujuvia. Tämä sisältää hoito- ja palvelusuhteen sekä

siihen liittyvän vuorovaikutuksen jatkuvuuden. Tiedonkulun jatkuvuutta hyvinvointialueen ja Sipoon palvelutalosaatiön välillä varmistetaan sillä, että asukasta koskeva tieto siirtyy katkeamatta Sipoon palvelutalosaatiön asianmukaisesta järjestelmästä hyvinvointialueen osoittamaan järjestelmään sovitulla tavalla sovittuun aikaan.

Pelastus- ja valmiussuunnitelmilla sekä muilla ennakoivilla toimenpiteillä yhteistyössä alueen kuntien ja sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueen muiden hyvinvointialueiden kanssa varaudutaan häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin. Varautumisessa varmistetaan palvelujen jatkuvuuden turvaaminen myös sopimustahoilta hankittujen palvelujen osalta. ([Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021](#), 50§.)

Liite 13 Pelastussuunnitelma, LIITE 14 Poistumisturvallisuusselvitys

Liite 23 Jatkuvuussuunnitelma

3.3 Palvelujen turvallisuus ja laatu

Omavalvonta on palvelujen järjestämiseen ja tuottamiseen kuuluvaa ennakoivaa ja systemaattista laadun- ja riskienhallintaa, jolla osaltaan varmistetaan asiakas- ja potilasturvallisuuden toteutuminen. Omavalvonnalla varmistetaan, että turvallisuuspolitiikan toteuttamiseksi hyvinvointialueen kaikilla tasoilla tehdään systemaattista työtä, joka tukee laadukkaan ja turvallisen palvelun kokonaisuutta, eri ammattiryhmien yhteistyötä sekä toimintatapojen kehittämistä. Omavalvonnalla varmistetaan toiminnan jatkuva kehittäminen ja toiminnan riskien säännöllinen arviointi.

Omavalvontasuunnitelma

Omavalvonta on palveluntuottajan ja sen henkilöstön työkalu, jonka avulla kehitetään ja seurataan palvelujen laatua ja asiakas- ja potilasturvallisuutta palveluissa ja palveluyksiköiden päivittäisessä arkityössä. Omavalvontasuunnitelmassa kuvataan, miten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen asianmukaisuutta, turvallisuutta ja laatua seurataan.

Sipoon palvelutalosaatiön omavalvontaohjelmaan kuuluvat Palvelutalo Lindan ja Palvelutalo Elsien omavalvontasuunnitelmat.

Omavalvontasuunnitelmassa kuvataan ennakoivat ja korjaavat toimintatavat ja niiden toteuttamisen seuranta:

- menettelytavat palvelutoiminnassa havaittujen riskien, vaaratilanteiden ja laadullisten puutteiden ennaltaehkäisemiseksi
- toimintatapa, kun palvelu ei syystä tai toisesta toteudu sille asetettujen tavoitteiden mukaisesti tai asiakas- tai potilasturvallisuus uhkaa vaarantua
- epäkohtailmoituksen tekeminen ja käsittely
- kuvaus vaaratapahtumien ilmoitus- ja oppimismenettelystä
- sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden osaamisen varmistaminen

Omavalvontasuunnitelmissa selostetaan, miten asiakkaiden saaman palvelun laatua ja palvelun yhdenvertaisuutta seurataan asiakkaiden palvelusuunnitelmien toteutumisen seurannalla RAI-järjestelmän avulla.

Omavalvontasuunnitelmissa kuvataan, miten asiakkaiden, potilaiden sekä heidän omaistensa ja läheistensä kokemuksia seurataan. Niissä kuvataan, miten potilaan ja asiakkaan oikeuksiin kuuluviin muistutuksiin ja

kanteluihin palvelujen toteutumisesta vastataan ja miten potilas- ja sosiaaliasiavastaavan toiminnan kautta edistetään asiakkaiden oikeuksien toteutumista.

Sipoon palvelutalosaatiön omavalvontasuunnitelmissa kuvataan

- mikä taho valmisteleo kyseessä olevan dokumentin ja mikä hyväksyy sen
- millä menetelmillä ja miten usein osa-alueen toimintoja seurataan
- kuka, kenelle ja millä frekvenssillä raportoidaan kyseisen osa-alueen toteutumista (ei nimiä vaan tehtävä/taho)
- dokumenttien omistaja- ja päivitystiedot
- dokumentit tallennetaan Sipoon palvelutalosaatiön arkistonmuodostussuunnitelman mukaisesti.

Palvelutalo Lindan omavalvontasuunnitelma on liitteessä 2a (Suomi) 2b (ruotsi)

Palvelutalo Elsieen omavalvontasuunnitelma on liitteessä 3a (suomi) 3b (ruotsi).

Tarvittavat resurssit

Henkilöstö:

Henkilöstösuunnittelun tavoitteena on, että Sipoon palvelutalosaatiön palveluyksiköissä työskentelee aina oikea määrä sopivia henkilöitä oikeissa tehtävissä. Henkilöstösuunnittelulla varmistetaan, että yksiköillä on käytössään sopiva määrä sen tarvitsemaa osaamista sekä ennakoidaan henkilöstön kehittämistarvetta suhteutettuna kustannuksiin. Käytössä ovat myös henkilöstöetuja, kuten Edenred.

Sipoon palvelutalosaatiö seuraa sekä oman että sopimustahojen henkilöstön laatua ja riittävyttä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajan omavalvonta

Palveluntuottaja vastaa oman toimintansa sekä alihankintana hankkimiansa palvelujen laadun, asianmukaisuuden ja turvallisuuden varmistamisesta omavalvonnan keinoin. Omavalvonta on palvelujen tuottamiseen kuuluvaa ennakoivaa, toiminnanaikaista ja jälkikäteistä laadun- ja riskienhallintaa sekä jatkuvuuden varmistamista.

Asiakkaan ja potilaan tarvitseman hoidon ja palvelujen turvallinen ja asianmukainen toteuttaminen edellyttävät henkilöstön riittävyyden ja osaamisen varmistamista. Oleellista on omavalvonnan tarkoituksen ymmärtäminen ja jokaisen työntekijän toiminnan merkitys osana asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistamista ja asiakkaan laadukkaiden palvelujen turvaamista.

Jos palveluntuottaja havaitsee toiminnassa epäkohtia tai puutteita, sen pitää ryhtyä toimenpiteisiin asian korjaamiseksi.

Omavalvontasuunnitelma

Palveluyksikön päivittäiseksi työvälineeksi on laadittava omavalvontasuunnitelma, johon palveluntuottaja kirjaa laadun varmistamisen ja kehittämisen toimenpiteet.

Rikosrekisteriotteen tarkistaminen

Palveluntuottajalla on 1.1.2025 alkaen velvollisuus tarkistaa rikosrekisteriote työ- ja virkasuhteissa, jotka kestävät yhden vuoden aikana vähintään kolme kuukautta ja johon pysyväisluontoisesti ja olennaisesti kuuluu työskentelyä iäkkäiden henkilöiden kanssa. Rikosrekisteriote pyydetään, kun henkilö ensimmäisen kerran otetaan tai nimitetään työ- tai virkasuhteeseen tai hänelle ensimmäisen kerran annetaan säännöksessä tarkoitettuja tehtäviä. Lisäksi palveluntuottajalla on oikeus pyytää rikosrekisteriotetta yhden vuoden aikana enintään kolme kuukautta kestäviin tehtäviin otettavasta henkilöstä.

Työ voi olla avustamista, tukemista, hoitoa, huolenpitoa tai muuta työskentelyä henkilökohtaisessa vuorovaikutuksessa iäkkään henkilön kanssa. Arvio tehdään kuitenkin aina yksilöllisesti konkreettisten työtehtävien kautta, jolloin myös muuhun kuin välittömään asiakastyöhön pääasiassa osallistuvien osalta edellytykset voivat täyttyä. Arviosta vastaa työnantaja.

Rikosrekisteriote on voimassa kuusi kuukautta. Sipoon palvelutalosaatiolla on oikeus kuuden kuukauden jälkeen pyytää työntekijöiltä rikosrekisteriotteen pistokoemetodin kautta. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksella THL:llä ja lupa- ja valvontaviranomaisilla on oikeus suoraan pyytää työntekijöiltä rikosrekisteriotteen. Työntekijä maksaa rikosrekisteriotteen itse. Työntekijöihin sovelletaan työsopimuslaki 55/2001.

Ilmoitusvelvollisuus

Palveluntuottajan ilmoitusvelvollisuus

Palveluntuottajan on ilmoitettava välittömästi palvelunjärjestäjälle ja valvontaviranomaiselle, jos palveluntuottajan omassa tai alihankkijan toiminnassa ilmenee asiakas- ja potilasturvallisuutta olennaisesti vaarantavia epäkohtia.

Lisäksi palveluntuottajan on ilmoitettava asiakas- ja potilasturvallisuutta vakavasti vaarantaneet tapahtumat, vahingot tai vaaratilanteet sekä muut sellaiset puutteet, joita palveluntuottaja ei ole kyennyt tai ei kykene korjaamaan omavalvonnallisoin toimin.

Henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus

Palvelunjärjestäjän ja palveluntuottajan henkilöstöön kuuluvan tai vastaavissa tehtävissä toimeksiantosuhteessa tai alihankkijana toimivan henkilön on ilmoitettava viipymättä palveluyksikön vastuuhenkilölle tai muulle toiminnan valvonnasta vastaavalle henkilölle, jos tehtävissään huomaa tai saa tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan tai potilaan sosiaali- tai terveydenhuollon toteuttamisessa.

Palveluntuottajan pitää tiedottaa henkilöstölleen ilmoitusvelvollisuudesta ja sen käyttöön liittyvistä asioista. Henkilöstölle annettun ohjeistuksen, ja sen miten saatuja tietoja hyödynnetään omavalvonnassa, pitää olla nähtävissä palveluyksikön omavalvontasuunnitelmassa.

Mikäli ilmoituksen jälkeen epäkohtaa tai ilmeisen epäkohdan uhkaa ei korjata viivytyksettä, ilmoituksen vastaanottaneella henkilöllä on ilmoitusvelvollisuus asiasta valvontaviranomaiselle. Myös ilmoituksen alun perin tehneellä henkilöllä on oikeus ilmoittaa asiasta.

Ilmoituksen tehneeseen henkilöön ei saa kohdistaa kielteisiä vastatoimia tehdyn ilmoituksen seurauksena.

Henkilöstöstrategia ja henkilöstösuunnitelma on liitteessä 15

Salassapito- ja käyttäjäsitoumukset ovat liitteessä 22a (suomi) ja 22b (ruotsi).

Lääkehoitosuunnitelma

Lääkehoito toimintayksiköissä perustuu lääkehoitosuunnitelmaan osana terveydenhuoltolain laadunhallinnan ja potilasturvallisuuden täytäntöönpanon suunnitelmaa. Sosiaalihuollon yksiköissä se on olennainen osa yksiköiden omavalvontasuunnitelmaa. Lääkehoitosuunnitelma on myös sosiaali- ja terveydenhuollon ulkopuolisissa työyksiköissä, jotka toteuttavat lääkehoitoa, esi merkiksi apteekeissa. Lääkehoitosuunnitelma on keskeinen osa lääkehoitoon osallistuvien henkilöiden perehdytystä sekä lääkehoidon laadun ja turvallisuuden varmistamista. ([STM: Turvallinen lääkehoito-opas 2021](#)), liite 20.

Tietoturvasuunnitelma

Tietoturvasuunnitelma kuvaa sosiaali- ja terveystietojen tuottajan tietoturva- ja tietosuojakäytäntöjä ja miten palveluntuottaja järjestää tietoturvan ja tietosuojan omavalvonnan.

Tietoturvasuunnitelma selvittää, miten Sipoon palvelutalosaatiö täyttää asiakas- ja potilastietojen ja tietojärjestelmien käsittelyyn liittyvät asiakastietolain 27 §:n vaatimukset. ([Tietoturvasuunnitelmat - THL](#), [Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä](#) 784/2021)

Liite 9 Tietoturvasuunnitelma – luottamuksellinen

Riskienhallintasuunnitelma

Riskienhallinta on osa yksiköiden normaalia toimintaa. Riskiarviointia tehdään sekä yksilötasolla päivittäisessä työssä, että johtajien päätöksenteossa, kaikilla organisoitumisen tasoilla. Toiminnan riskejä arvioidaan jatkuvasti, ja vähintään kerran vuodessa tehdään järjestelmällinen riskienarviointi yksiköissä.

Ennakoiva riskien arviointi on osa jatkuvaa toiminnan kehittämistä sekä yksikkö- että organisaatiotasolla. Johdon ja/tai yksikön esihenkilön vastuulla on päättää, mitkä riskit ovat hyväksyttäviä ja mitä toimenpiteitä vaaditaan riskien poistamiseksi tai pienentämiseksi ja saamiseksi hyväksyttävälle tasolle.

Keskeisiä Sipoon palvelutalosaatiön riskejä sosiaali- ja terveydenhuollossa ovat esimerkiksi osaavan henkilökunnan saatavuus, henkilöstömitoituksen toteutuminen ja palvelujen ympärivuorokautisten paikkojen täyttäminen sekä kiinteistöjen asianmukaisuus.

Edellä olevien lisäksi Sipoon palvelutalosaatiöllä on muitakin keskeisiä suunnitelmia, joiden toteutumista omavalvontaohjelmalla varmennetaan. Näitä ovat mm. osallisuussuunnitelma, infektioiden torjuntasuunnitelma, laiteturvallisuussuunnitelma, tilojen käyttö- ja turvallisuussuunnitelma, varautumissuunnitelma ja Pelastustoimen riskianalyysi ja toimintaympäristöanalyysi.

Liite 6 Riskienhallintasuunnitelma

3.4 Palvelujen yhdenvertaisuus

Yhdenvertaisuussuunnitelmassa kuvataan, miten Sipoon palvelutalosaatiöllä edistetään asukkaiden yhdenvertaisuutta, ehkäistään ja puututaan syrjintään ja lisätään osallisuutta. Yhdenvertaisuussuunnitelma perustuu [yhdenvertaisuuslain](#) (1325/2014) 5 §:ään, jossa kuvataan velvollisuutta arvioida ja edistää yhdenvertaisuutta sekä laatia suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä. ([Osallisuuden osa-alueet ja osallisuuden edistämisen periaatteet - THL](#); [Yhdenvertaisuus - THL](#); [Laki potilaan asemasta ja oikeuksista 785/1992](#); [Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista.](#))

4. Havaittujen puutteellisuuden korjaaminen

Sipoon palvelutalosaatiö kuvaa omavalvontasuunnitelmassaan konkreettisesti, miten havaitut epäkohdat korjataan. Palvelujen saatavuudessa, jatkuvuudessa, turvallisuudessa ja laadussa sekä asiakkaiden yhdenvertaisuudessa havaittujen puutteiden korjaamisesta vastaa Sipoon palvelutalosaatiö.

Jos Sipoon palvelutalosaatiön tai sopimustahon toiminnassa ilmestyy epäkohtia tai puutteita, niitä korjataan, dokumentoidaan, analysoidaan, läpikäydään ja ohjeistetaan heti, jottei ne tapahtuisi uudestaan.

Asiakas- ja potilasturvallisuuden tilaa seurataan säännöllisesti esimerkiksi vaara- ja haittatapahtuma- sekä poikkeamailmoitusten kautta. Sipoon palvelutalosaatiö kuvaa omavalvontasuunnitelmassa em. ilmoitusten kerääminen ja analysointi sekä raportointi hyvinvointialueelle.

Sipoon palvelutalosaatiö korjaa vaaratapahtuma- ja poikkeamailmoitusten perusteella havaitut epäkohdat mahdollisimman pian turvatakseen hyvän hoidon, hoivan ja huolenpidon toteutumisen. Toiminnan kehittämisessä otetaan huomioon myös asiakkailta ja potilailta saatava palaute, omaisilta ja läheisiltä saatava palaute, palveluyksikön henkilöstöltä säännöllisesti kerättävä palaute sekä valvontaviranomaisten antama ohjaus ja päätökset.

Palveluntuottaja varmistaa, että [valvontalaissa](#) olevat säädökset henkilökunnan ilmoitusvelvollisuudesta ja siitä tiedottamisesta on kuvattu omavalvontasuunnitelmissa.

Palveluntuottajalla on velvollisuus ilmoittaa välittömästi hyvinvointialueelle ja valvontaviranomaiselle palveluntuottajan omassa tai tämän alihankkijan toiminnassa ilmenneet asiakas- ja potilasturvallisuutta olennaisesti vaarantaneet epäkohdat. Asiakas- ja potilasturvallisuutta vakavasti vaarantaneet tapahtumat, vahingot tai vaaratilanteet sekä muut vakavat puutteet tulee ilmoittaa hyvinvointialueelle ja valvontaviranomaiselle varsinkin, jos palveluntuottaja ei ole kyennyt tai ei kykene korjaamaan näitä puutteita omavalvonnallisin keinoin.

5. Seurantaan perustuvien havaintojen ja niiden perusteella tehtävien toimenpiteiden julkaiseminen

Tämä omavalvontaohjelma julkaistaan Sipoon palvelutalosaatiön nettisivuille osoitteessa <https://www.sipoonpalvelutalosaatio.fi> suomeksi ja ruotsiksi. Toimitusjohtaja on vastuussa tämän omavalvontaohjelman ylläpidosta. Seurantatiedot ja julkiset valvontatiedot raportoidaan hyvinvointialueelle sovituille taholle ja julkaistaan Sipoon palvelutalosaatiön julkisessa portaalissa ja muissa sovituisissa julkisissa kanavissa. Omavalvontaan liittyvistä havainnoista ja toimenpiteistä uutisoidaan asukkaille, henkilöstölle, sidosryhmille ja medialle ja korjataan tähän asiakirjaan. Julkisuudella tarkoitetaan muille kuin Sipoon palvelutalosaatiön hallitukselle ja työntekijöille avointa tietoa. Liitteet lähetetään pyynnöstä tarvitseville.

Liitteet Liitteen numero Liitteen asiaotsikko

- LIITE 1 Sipoon palvelutalosaatiön organisaatiokaavio
- LIITE 2 Palvelutalo Lindan omavalvontasuunnitelma, Liite 2a suomi Liite 2b ruots.
- LIITE 3 Palvelutalo Elsie'n omavalvontasuunnitelma, Liite 3a suomi Liite 3b ruots.
- LIITE 4a Säännöt
- LIITE 4b Hallinto- ja taloussääntö, jossa on tarkastus, riskienhallinta, vaatimuksenmukaisuus, sopimusten valvonta, varautumisen vaatimukset
- LIITE 5a Strategia ja toimintasuunnitelma
- LIITE 5b Hyvä hallintotapa
- LIITE 6 Riskianalyysi ja riskienhallintasuunnitelma
- LIITE 7a Arkistonmuodostussuunnitelma ja tiedonohjaussuunnitelma
- LIITE 7b Sosiaalihuollon kysely
- LIITE 8a Informointisuunnitelma / viestintäsuunnitelma
- LIITE 8b 1/2013 Valtionhallinnon viestintä häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa
- LIITE 8c 23/2019 Valtionhallinnon tehostetun viestinnän ohje
- LIITE 9 Tietoturvasuunnitelma
- LIITE 10 Tietoturvaloukkausten ilmoittaminen ja käsittely
- LIITE 11 Yhdenvertaisuussuunnitelma
- LIITE 12 Osallisuusohjelma
- LIITE 13a Pelastus- ja valmiussuunnitelma Palvelutalo Linda
- LIITE 13b Pelastus- ja valmiussuunnitelma Palvelutalo Elsie

LIITE 14a1 Poistumisturvallisuusselvitys Palvelutalo Linda I
LIITE 14a2 Poistumisturvallisuusselvitys Palvelutalo Linda II
LIITE 14b Poistumisturvallisuusselvitys Palvelutalo Elsie
LIITE 15 Henkilöstöstrategia ja henkilöstösuunnitelma
LIITE 16 Työterveyssuunnitelma
LIITE 17 Hyvinvointisuunnitelma
LIITE 18 Palvelusuunnitelma
LIITE 19 Sopimusohjauksen check-lista
LIITE 20 Lääkehoitosuunnitelma
LIITE 21 Ohje tietosuojan toteutumisesta
LIITE 22a Salassapito- ja käyttäjäsopimus (henkilökunta) suomi
LIITE 22b Sekretess- och användarförbindelse (personalen) svenska
LIITE 23 Jatkuvuussuunnitelma (NIS2)